

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Nuclevs Coppensteinivs Conceptvvm Prædicabilivm In
Dominicas Festaqve omnia per Annum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1624

Dominica XXIV. Post Trinitatem. Filia mea modo defuncta est. Matth. 9
Luc. 8.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51556](#)

bac? Deus ostendit Ezechieli cap. octauo. abominationes pessimas templi. Et ingressus vidi, & Ecce, omnis similitudo reptilium; & animalium abominationis; & vniuersa idola Dominus Israel depicta erant in pariete; in circuitu, per totum. Peiora in animæ peccatricis templo. Cuius hec imago?

Ex ea Deus agnoscendus.

Est Dei filius, imago Dei invisiibilis: figura substantia Patris: Est & homo imago Dei Patris; ut ex cognitione sui ascenderet possit in notitiam Dei. Qua causa Deus apparet, in forma hominis videri voluit. Ut Daniel. 10. Apocalyp. 1. & Dominus Iohann. 14. Philippe, qui videt me, videt & Partem meum.

Imagines Sanctorum colenda.

Disce & hinc, Imagines honorandas esse. Nec enim Dominus hanc partem Religionis reiecit, sed iussit reddi honorem cui honorem. Si ergo in sua imagine Cæsar honorabilis; quid non & Mirabilis DEVS in Sanctis suis?

IV. Reddite ergo quæ sunt Cæsaris Cæsari: quæ Dei Deo. Id est. 1. Pet. 2. Deum timete: Regem honorificate. Nam

D i iussum imperium cum Ioue Cæsar habet. Non omnia soli Deo, nec omnia soli Cæsari. Est modus in rebus, sunt certi denique fines. Nec omnia corpori demus, vel negemus. Sed ita sensibus vt amur eiusdem; sicut Israelitæ Gabaonitis: Hi, Iosue 9. auditio totam Chanaan expugnandam fore, ut Iericho; dolo se in amicitiam ac fidem Iosue ingesserunt: At fraude comperta, tolerabantur quidem inter Iudeos ethnici; sed tantum ad vilia opera operagenda, ut serui. Sunt enim sensus inimici hominis domestici eius. Matt. 10. Ergo serui sunt.

Quare, reddite Deo, quæ Dei. Nam 1. Corinth. 4. Quid habes, quod non accepisti? Da ergo gloriam Deo, & dic: 2. Paralip. 10.

Tua Domine sunt omnia: & quæ de manu tua accepimus, hec dedimus tibi.

Aliquid corporidæ dum ut seruo.

Cæsari. Est modus in rebus, sunt certi denique fines. Nec omnia corpori demus, vel negemus. Sed ita sensibus vt amur eiusdem; sicut Israelitæ Gabaonitis: Hi, Iosue 9. auditio totam Chanaan expugnandam fore, ut Iericho; dolo se in amicitiam ac fidem Iosue ingesserunt: At fraude comperta, tolerabantur quidem inter Iudeos ethnici; sed tantum ad vilia opera operagenda, ut serui. Sunt enim sensus inimici hominis domestici eius. Matt. 10. Ergo serui sunt.

DOMINICA XXIV. POST TRINITATEM.

Filia mea modo defuncta est. Matth. 9. Luc. 8.

M alachiæ 4. Orietur vobis, sanctis in penitentia ei. Et egrediemini, & felicis sicut vitali de armento & calcabitis impios, cum fuerint cenis subplantapedium vestrorum, in die, qua ego facio. Expletum hoc testatur Euangelium. Sol viuificans & iustificans ortus est defunctæ. Sanitatem pennæ dederunt hemorrhoides. Ut enim pennæ vestis sunt auius: ita cœlestis Aquila Christi vestis est Humanitas, in qua infinita sanitas.

At nos

- I. Detribulationibus.
- II. De adorante, & afflito Iairo.
- III. De filia defuncta.
- IV. De Læri domo, eiusque tumultu.
- V. De Hemorhoissa prodeunte in publicum.
- VI. Desumptu, & duratione morbi.

P A R S I.

Detribulationibus.

I. Tribulationum est multiplex emolumenatum. 1. Bern. in Cantic. Ut tibi virtutis stellæ in nocte lucent, in die latent: sic vera virtutis claritas, quæ sapientia non apparet, in aduersitate seminet. Quis lobis virtutes nosset, nisi eas tribulationis æstus aperuerisset? 2. Augustinus in Psalm. 60. In fornace ardet palea, & purgatur aurum. Illa incinerem vertitur & illud solidibus exuritur. Fornax, mundus: aurum iusti: ignis, tribulatio: artifex, Deus. Idem alibi. Sicut sub eodem igne aurum rutilat, & palea fumatur: & sub eadem tribulâ stipula comminatur, & frumenta purgantur: Ita una tribulatio irruens bonos probat, purgas & eligit: malos reprobat, exterminat, & annihilat.

4. Idem alibi in Psalm. plures enumerauit ut vti-

*Aliig. bo-
no sunt
plurimo.*
rat vtilitates. Flagellum interius, & exterius glorificat peccatorem compellit nolentem, erudit ignorantem: custodit currentem: protegit infirmantem: excitat torpem humilitatem superbientem: purgat pénitentem: coronat innocentem: initiat ad mortem semper viuentem.

Consanat. 4. Ut qui in manus incidunt medici; feciatur, vritur, vena incidunt, &c. Crudelitas hæc est tua sanitas. Esto; clamores, queraris, repugnes &c. Medicus ægro sapit sanius. Augustinus in Psalm. 21. Intelligat homo medicum esse Deum: & tribulacionem medicamentum esse ad salutem; non panam addamnationem.

*Sunt libro-
res insuffi-
tia.*
11. Est ea administra diuinæ misericordiæ: salutis est medium, quæ remedium peccati est. Plus enim apud nonnullos valent afflictiones; quam felicitates. Regi debent ijs asperitate; non lenitate. 1. Ut, 2. Regum 24. Absolom nullis Ioabum precibus flectere quiuit; compulit flammas in segetem immisiss. Ita Deus hominem.

*Docent
Deum a.
gnoscere.*
Dei cognitionem afferunt tribulaciones. Job 24. Audit auris audiui te; grumnas videns alienas: Nunc autem oculus meus videt te, sentiens meas: Iccirco ipse me reprehedo, & ago pénitentiam in fauilla & cinere.

Adeo vix mouent casus alieni: hoc dolor acrius proprii: Ideo Balthasar Rex Babylonæ, audita subditorum atrocitione, nec vultum mutasset: at visa manu scribente; Dan. 5. intremuit.

*Emunt
caelum.*
III. Est tribulatio, cœli negotiatio, qua cum id cōparati possit; quid ringeris? ait S. Chrys. lib. de Adam, & Sodom. Idem hom. 4. de pánit. ait, Deum nos per eam compelle, re se sequi, mundo fastidito.

*Digressio
contra qua-
rentes mū-
danza sola-
tia in ad-
uersis.*
Neque tamen audimus vocantem: nec sequimur flagellantem 1. Samuel semisomnis vocatus propere exilit, ad Heli accurrit. 1. Reg. 3. Et nos pedem fruimus sternentes? Imo ad mundum aduolumus opem quæsitusum. 2. Saul dum ab

malo spiritu agitur, nunquam illi, aut suis in mentem venisset ad Deum confugere: cithara delectabatur. 1. Regum 16. Ita mundani mundana ad cōsolationem arripunt, 3. Similes adorantibus idola Dibon. Isa. 15. qui fanum inibant supplices; at exhibant cum eiulatu. Talis hic Princeps Synagogæ.

P A R S II.

De adorante, & afflito Iairo.

1. Ecce Prin. unus adorabat eum. Plebecula Philauia. Dominum sequebatur; Synagoga persequebatur: & huius Princeps iam adorat Mirum! Sed amori proprio sui ac filiorum id adscribo. 1. Ita Genes. 25. Isaac amabat priorem Esau, præ meliore Iacob; quod is senior esset, & eius escis de venatione delectaretur. 2. Sic filia Labani, cum marito Iacobo clamatibus, surripunt Patri quæcumque poterant, Genes. 31. Nimis sui amantes magis, quam patris.

Adorabant eum. Hoc scilicet docuit eum Subinde amor sui, & tribulatio. Ideo, 1. Psalm. 118. boni est occidere mihi, quia humiliasti me. Nam Psal. 22. Virga tua, & baculus tuus ipsa me consolata sunt.

Sed his prodest: nocet isti tribulatio. Tribulatio 1. Dæmones ideo vociferabantur, prodest his, Matth. 8. Vt quid venisti ante tempus torquerenos? 2. Ita aquis omnibus in languinem veris, ea sanguinea erat Aegyptijs. Israëlitis autem pura siebat bibenda. Exod. 7. Vti Scriptores graues sunt testes. 3. Serpens, Exod. 4. in manu Moysis virga erat; extra eam coluber in terra. Ita tribulaciones in manu terreni; aut iusti.

4. Suspectæ de adulterio Sacerdos propinabat aquam maledictam; à qua fontes crepabant; insontibus illæsis. Deuter. At Aqua in Scriptura tribulationem significat. Psalm. 68. Intrauerunt aquæ vsque ad animam meam. Iustis ea est innoxia;

M m 2 impro-

improbos soluit in blasphemias.

*Dei finis in
sa quin* II. Neque Deum immisis tribulatio-
nibus nos torquere delectat; sed lucrifa-
cere, & in gratiam reponere. 1. David, 2.
Reg. 12. adiurabat Duces, ne in prælio filii
Absolom occiderent; sed viuum abdu-
cerent rebellem Patri. Cumque periisset
tamen, pene ad mortem fuit adductus
dolore pater. Ita Deus nostribulari sinēs,
bellum gerit pacificum; nobis ad ipsum
adducendis. Nam Ierem. 29. Ego cogito co-
gitationes pacis, & non afflictiones.

2. Afflictiones quali obstetricantur pa-
rituris salutem. Quidam ijs opus habent
obstetricibus, quidam non. Sicut Exod. 1.
Aegypti mulieres non poterant sine ob-
stetricibns parere: at poterant Hebræz.
His Deus; non illis opitulabatur in angu-
stis entendi.

PARS III.

*Trin pasthe
rica.*

I. Triaad mouendum efficacia affer-
ta. Iair². 1. Filia mea in extremis est, Marc.
5. 2. Luc. 8. Unica erat eis fere annorum XII. 3.
Et hac moriebatur.

*Mors faca
tors.*

Ecce, ut casui obuoxia sunt figurina
vasatam noua, quam vetera. 1. Adeo
Morsi uuenemque, sene mque rapit disermine
nullo. 2. Psalm. 2. Tanquam vas figurū confin-
ges eos. 3. 2. Cor. 4. Habemus thesaurum istum,
anima, in vasis fistilibus. 4. Iniquus foret,
qui acceptam mutuo pecuniam credi-
tori repetenti negaret reddere. Ita, qui
vitam Deo.

*Filiarum
corruptio.*

IV. Filia mea modo defuncta est. Heu quot
hodie moriuntur, parentibus nil solici-
tis de hoc; sepe etiam adiuuantibus ad
mortem vanitatis! 1. Nimia Diuæ li-
bertas. Gen. 34. & pudoris amissi, & Si-
chemitarum excidi causa fuit. Forte cō-
niuersi matris indulgentia fuit natæ cau-
sa ruinæ. 2. Filiæ Loth, Gen. 19. in Sodo-
mitarum licentia educatae, flocci pende-

bant, patri, fibique tetricam incestus no-
tam inferre.

O libertatem, vitiorum academiam!
Et in hac vel à parentibus ip̄si educantur
filia. 1. Quales Ezech. 29. Iudæi proles-
dio Moloch non immolabant quidem
igne; ut gentes: per ignem tamen ductas
ei dicabant. O quot hodie tales vſtula-
tæ ac fuliginosæ? 2. Michæ Sacerdoti pa-
rentes idolum legarunt hæredi ex aſſe,
ut per quod citius promoueretur: sed id
ipſi causa ruinæ fuit: Iudic. 18. Ita filia-
bus parentes quai in detem dant mol-
les, fractosque mores, & vanitatem; sed
in ruinam. 3. Herodes Matth. 14. gratosio-
rem fore credebat filiam, si tripudiare
scire nosset: at eo animam perdidit, &
corpus. 4. Sic Filia Liæ deflorata est. Cha-
nanæ gnata Matth. 15. obſeffa ab dæmo-
ne. Herodiadis delicia submersa: Et haec
Iairi defuncta est.

III. Christus domum adit: turba ſe-
quitur permagna, & discipuli. Disce, in-
decens eſſe Sacerdotes inire domum, v-
bi filia fit mortua: et si miraculum quoq;
circa eam patrandum foret fine teſtibus.
Scandalizati ſunt etiam vel ipſi discipuli
vifo Dominum cum Samaritana loqui;
in aperto licet.

Hunc Dominus ultro ſequitur: Regu-
lum vero Capharnaitam ne rogatus qui-
dem, dicens: Niſi signa riederitis. Cur?

1. Quia Iairus fuit vnuſ ex præcipuis i-
nimicis ſuis: nam Princeps Pharisæorum. Ut
ergo deuinciat eum ſibi, ſequitur Domi-
nus. Et vicit in bono malum.

2. Vt oſtentat Sacerdotes eſſe hono-
randos, quorum is princeps erat. Certe ſun-
dandi, idcirco Len. 14. lege cautum fuit, vt do-
mum ingressuro Sacerdote, eadem prius
emundaretur. Honor Sacerdotum par-
Regum, Angelorumque honori
eſt. Quid ſi & ſu-
perior?

PARS

P A R S IV.

De domo Iairi ac tumultu eius.

Cum ingredetur dominus Iairi: ibi luctus & Mū'ca, quæ duo quam contraria! Ideo est domus hæc mundi imago vera: sed velutaria mera. Nam Ecclesiastic. 22. Musica in luctu importuna narratio. Quocunque sint funera in mundo; istam laetitiae, ineptit: hisque immortiens renascitur ex se: sed ad mortem. 1. Ut mons Caluaria, sic mundus est, Matth. 27. in quo, Crucifixo Domino, & iustis tribulatis, Iudei furiūt, at milites alei tempestuerunt, iocantur, rident.

2. Babylon est Mundus: in qua alii in fornace periclitantur; at saluantur; Alii ad sambucam ac fistulam exultant, idque adorant, & dispereunt.

Sed cur hic musica? 1. An quod, more Thracum, in natali die plorarent, in die fatali autem exultarent? 2. An, ut Theophylacto placet, quod solerent Iudei Virginis defunctæ honorē per musicam habere, quem in nuptiis ipsi habuissent? 3. An, ut ferali cantu ac nenia cunctos ad luctum fleterent? Quicquid id est: Dominus omnes tacere iubet, & exire.

II. Et deridebant eum. Ita etiamnum servi eius exsibulantur. 1. Iob. 12. Deridetur enim iusti simplicitas. Sed & Tu domine deridebis eos. Psalm. 58. 2. Nec vel ipsi CHRISTO parcitum: Psal. 21. Omnes videntes me, deriserunt me, meam paupertatem, humilitatem: Crucem, & mysteria alia vitæ. Omnes, Herodes in palatio; Iudei in cruce; Gentes in prædicatione, heretici in Eucharistia, superbi in humili. Sic deridetur iusti simplicitas.

1. Maledicti Chamitæ, qui nuditatem Patris derideris. Ge. 9. 2. Scelesti & gemeitæ; qui afflictum contra Dauidem lapides spargitis. 2. Reg. 18.

Sed cur ridet mundus Dominum?

1. Quod alia sic ipsi ratio vita, loquelæ, *Causari-ingenij*, quod viuos dicat mortuos, & *sua-* contra finite, ait, *mortuos sepelire mortuos suos*. Quid? Athos mundus credit viuos, & eos mortuos, quos tu viuos dicis. Non est mortua puella: sed dormit. Qui? Audi, vide, quæ gerantur. An non pater: *Filia mea modo defunctæ est*. Ridet ea mundus; quæ nūquam vidit. 2. Sic risit Sara ad promissionem conceptus, & ait, Gen. 18. *Omnis, qui viderit me, coridebit mibi iam nonagenaria*. 3. Ridet, & odit mundus, vt Fur, lucem & opera penitentia. 4. Proinde dicā illi, quod furi Demosthenes. *Scio, me tibi molestum esse, quia noctu lucernam accendo. Lucem iusti accendent mundo. Vos enim estis lux mundi*, ait Dominus.

P A R S V.

De Hemorrhoissa prodeunte in publicum.

Historica relatio.

I. Ecce, mulier. Hanc quidam putant fuisse Veronicam, Ambrosius Marthā. At Cæsarænus fuit. Euæb. lib. 7. hist. Eccl. c. 14. Sozom. l. 5. cap. 21. Quæ & æream statuā Saluatoris ac sui supplicis ante fores collocauit, è cuius basi natus flos mire salutaris extitit. Eam, teste Tripart. hist. l. 6. c. 4. Julianus Apostata comminuit, suam substituit, quæ fulminata disperit.

Graui fœminæ afflictio fuit. 1. Morbo abominabilis Iudeis, Leu. 15. Iubentur sequestraritales. 2. Diu ægra. 3. Incurabilis. 4. Substantiam impenderat curæ. Ideo fidenter ait: *Si tetigero fimbriam*.

Caluinus arguit eam superstitionis, & inconsiderati zeli! At licet sanata sit tactu fimbriæ, nō tamenvult ideo reliquiis honorē habendū esse. Quid? Indiscretæ dicet Dominus, *Fides tua te saluam fecit?* Quid? Nonne idem aliis contigit. Quid ergo Sudaria, & semicinctia Pauli? Act. 19. Quid ossa Elisa tactu mortuum excitantia, 4. Reg. 13. Quantit tunica S. Pauli eremita fuit S. Antonio? laudante idem S. Hieronymo in Vita S. Pauli.

Mm 3 II. Me-

Mundi
causa.Causa can-
tum.Mundi ri-
fus.

*Medicorum
error.*

II. Medicorum exhauserant huius & opes, & vires. Hoc est emere miseriam. 1. Xiphilinus, ait *Dion Cassius*, viso Adriano Cæsare clamauit. Medicorum multitudo Cæsarem perdidit. 2. Pausanias Rex sciscitant, qui nunquam agrotaret? ait: *Quia te medico non vitor*. Et is: *Cur me arguis, cum me non sis expertus? Rex; Si te expertus esses, arguere non possem, quia non superesses.*

Honor.

3. Et Anabaptistæ suis usum medicinæ inter dicunt, quod *S. Scriptura* Asam Regem reprehendat, quod medicis se crediderit. Errant, Nam, Eccl. 28. Honora medicum propter necessitatem. Et Medicinam sapiens non abhorrebit: sed auripetas medicos. 4. Attamen amissio substantiæ vitam huic impetravit. Dicere ea poterat, quod Themistocles Atheniensis exul, & confugus ad Persarum Regem, *Perieramus filii, ni perissemus*. Plutarc. in Themist.

*Ratio prode
ant puella.*

Vetula exi in turbam Iuuencula domi labores. 1. Ideo Hebræis ea dicebatur *Alma*, hoc est abscondita. 2. Sapiens quidam dixit; Non, nisi ter in vita exeat puella, cū baptizatur, cum nubit, cum sepelitur. 3. Cant. 8. *Quid faciemus sorori nostræ, cum alloquenda est à viro, & nupti danda?* 4. Hieroglyphiti Filiam pingebant cū draconem ad latus & testudine ad pedes: hoc est, vt sit tardigrada ad extra, domi, custodita: qualis domi parta in sua cochlea. Et qualis è specu se tarde effert Draco. 5. Ideo sponsa sponsus Cant. 2. *Amica mea, columba mea in foraminib. petra.* quasi dicat; delitescens, mea est: vagæ non sunt meæ.

Et fæmina

Cordatae vxoris est, 1. vt sit, Psalm. 127. *Sicut vitis abundans in lateribus domus sua.* Huius maritus dici beatus potest. 2. Recepti ab Abraha Angeli quærunt. Gen. 18. *Vbi est Saravkortua?* Quia solitaria agebat. Nam Vocata, post ostium residens ridebat. 3. Israelitæ Aegypto egredientes iubentur vasa, &c. mutua sumere ab Aegyptiis: at mulieres tantum à vicinis: non

ire procul; Exod. 12. Judith. c. 6. laudatur, quod domi secretum sibi construxerit, raro exiens.

P A R S VI.

Desumtu & duratione morbi.

I. *V. & sanguinis fluxum patiebatur, & om- Mundus
nem substantiam impenderat.* Atque prædis- sic in mundo viuitur: Quies quæritur, at non reperitur. 1. Latro mundus est: diu- tes perdit, pauper est temnit.

2. Qualis Rex Siculus. Quærenti: vt se haberet *Dionysius Siculus*; ait Diogenes; *Sicut quis cum vas. evacuat plena; vacua abiicit.*

3. Sic mundus prodigo Luc. 16. disperat omnem substantiam suam. At micas de mensa nemo illi dabit Lazaro. Luc. 16.

Tangam porro pulsum haemorrhoidis. Peccandi s. Reperio eam peccatores designare. consueta Hivel concupiscentiis omnibus obse- est incom- quentes diffluent luxu & mollitie: aut v- gibili. ni peccato insueti in eo cōsenescut. 1. Illis dici potest, quod Galba gibbosus Cæsar Augustus dixit, poscenti se corrigi: *Ego te monere possum, corrigerem non possum.* Quis enim innatum ossibus corrigit gibbum? Sic & ægre inolitam peccandi consuetu- dinem. 2. Ezechieli Deus, cap. 8. ostendit abominationes templi, & introitu primū ecce idolum Zeli, amorosi seu muliero- si; dein huic thurificantes, posse & plan- trices Adonidis. Ecce consuetudo pec- candi venerea. Demum senes dorsum aræ obuerentes, & naribus flores; En de- lectatio cōsuetudinis. Et hoc, *Super quartum non conuertar*, Amos cap. 1. est ipsum illud. 3. Ezechiel. cap. 9. Vedit prode untem legatum cum calamario, vt eripiendo si- gno Tau notaret, cæteri omnes cæderé- tur: *Cæperunt ergo à senioribus cædere: hoc est, inueteratis in malo.*

II. Vide nunc ut arrepat afflita; spes, Savata & metuque plena tangit: sanatam se sentit, grata gaudet. Rursus terretur voce. *Quis mete- tigit?*

tigit? Mox, ait Chrysostomus quasi sacrilegi, rea, fateatur, inter ipem ac metum posita, quasi malleum & incudem. Recreatur voce alia laudata fidei: *Et salua facta est, in punto temporis.*

O medicinam, quæ superat naturam & artem. Quid simile de suo prisci Mercurio, & Aesculapio? Nugæ! Hic est IESVS medicus verus. 1. Ps. 104. Narrate mirabilia Eius. Alibi idem: *Venite, & videte omnes, qui timetis Deum, & narrabo, quanta fecit animæ meæ.* 2. Ita Moyses suo socero Iethro narravit omnia, quæ mira illi Deum præstisset, Exo. 18. 3. Sic Angelus iussit Thobiam cap. 12. *Vos autem benedicite Deum cœli: & narrate omnia mirabilia eius.* Sacramentum enim Regis abscondere bonum est, opera autem Dei reuelare honorificum est.

DOMINICA XXV. POST TRINITATEM.

Sedebit super sedem Maiestatis sue: & congregabuntur ad eum omnes gentes: & separabit eos ab inuicem. Matth. 25.

Moyses, Exod. 19. eduxit ex Aegypto sexies centena millia Israelitarum in desertum Sinai; vbi Legem accipierent, quæ horribili cœlorum cum tonitru, & tubarum sonitu ferebatur. Iesus omnes homines è tumulis euocatos ducet in vallem Iosaphat, vbi sentenciam accipient generalem: quæ terribili cum processa feretur.

Nos circa ea

- I. *De judiciali gladio Christi.*
- II. *De comparatione omnium, ac separazione.*
- III. *De resurrectione omnium.*
- IV. *De diffaritate resurgentium.*
- V. *De loco judiciali.*
- VI. *An & parvuli non baptizati comparebunt.*

PARS I.

De judiciali gladio Christi.

I. Prudentius, aut seuerius nullum *Iudicium* *Dei sapientie* *& seuerum* *gutur iudicium, illo Salomonis, 3. Re.* 3. tribunal duodecim leonibus fulto; quod de infante, inter matrem & mere tricem controuerso, tulit, sc. cum lique ret, esse dissecandum, & dimidiatum cui que dandum, Christi iudicium extremū isto prudentius erit ac seuerius. Quando sedens pro tribunali, stipatus Cœlitibus, disceptabit Militantem inter & Triumphantē Ecclesiam, de prole Beatitudinis. Tunc exeret gladium iustitiae, & suum cuique distribuet.

De hoc gladio, 1. Psal. 7. *Gladium suum Quia gla vibravit, arcum suum tetendit,* 2. Ezech. 21. *adogeritur Egredietur gladius meus de vagina sua ad omnē carnem ab Austro usque ad Aquilonem.* 3. Iob. 19. *Fugite ergo a facie gladii. Quoniam vltor iniquitatungladius est.* 4. Hunc horruit Ps. 143. & orat. *De gladio maligno eripem e.*

Apot. 1. *Vilus homo, cuius ex ore an* *cepit exibat gladius.* Hic est sententia Iudicis, transuerberatura animas & corpora. Atque ut maturet iudicium in impios, orat Ps. 44. *Accingere gladio tuo superfamur tuum Potentissime.* Væ iis, qui Tradentur in manus gladii. Partes vulpium erant. Rex vero sui latabitur in Deo, & laudabuntur omnes re di corde. Ps. 62.

In iudicio contraprotoplastas, Gen. 3. constituit Deus Cherubinum cum romphaea flammea ad introitum paradisi; qui arceret ingressus. In hoc extremo Ipse gladium in valle Iosaphat; Et ancipitem; quod tum corpora, tum animæ sint damnandæ; quodque tam mortui, quam viui iudicandi.

II. Aciem eius vnicam in viuis sentimus, quæ corpora tangit poenis. Multos *In viuis* *corpus ferit* is sepe perdidit, at nunquam omnes. 1. *gladius.* In diluvio Gen. 7. omnes, præter octo. 2. In